

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 4 maj 1894, kl. 12 midd.

Utlåtande, angående skyldighet för embets- och tjenstemän att i vissa fall anlita riksbanken m. m.

Till det sammansatta stats- och bankoutsrottet har öfverlemnats en af herr *S. J. Kardell* inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 33), hvori hufvudsakligen anförts, att det händt och ännu stundom hände, att tjenstemän, som omhänderhade penningar för det allmännas räkning, hade sådana medel insatta på upp- och afskrifningsräkning eller deposition i enskilda bankinrättningar, äfvensom att de sedan i samband dermed spridde enskilda bankers sedlar och liquider; men att ett dylikt tillvägagående på sådana orter, der tillfälle funnes att anlita riksbanken, icke vore på sin plats, utan att lämpligaste sättet för penningarnes fruktbargörande vore att insätta dem på folioräkning i riksbanken och sålunda låta denna göra sig dem till nytta; och har motionären derfor hemställt, att Riksdagen måtte besluta, att i alla de städer, der riksbankskontor finnas, statens tjenstemän vid insättningar på bank af på tjenstens vägnar omhänderhafda medel skola vara skyldige att insätta dem på folioräkning i riksbanken, äfvensom att de alltid skola göra sina utbetalningar med riksbankens sedlar.

Fullmäktige i riksbanken, hvilkas yttrande öfver denna motion det sammansatta utskottet begärde, androgo dervid följande:

»I det utlåtande, som fullmäktige afgåfvo till bankoutsrottet vid 1892 års riksdag med anledning af ifrågasatt mottagande direkt i riksbanken

banken af postanstalternas levereringar till postverket och postsparbanken, anförde fullmäktige bland annat, att, om de särskilda postanstalterna i de städer, der riksbanken hade afdelningskontor, likasom ock alla andra statens verk och inrättningar derstädes för sin penningförvaltning skulle anlita riksbanken genom direkta insättningar och uttag å folioräkning, detta endast skulle innebära en direkt tillämpning af hvad delvis redan egde rum och i bankoreglementet vore afsedt, ehuru praxis derutinnan, såsom af införskaffade uppgifter framginge, ingalunda hade varit stadgad.

I öfverensstämmelse med hvad fullmäktige vid ifrågavarande tillfälle uttalat och då, enligt hvad af härhos bilagda sammanfattade uppgifter från afdelningskontoren inhemtas, ganska många allmänna verk och inrättningar icke begagna sig af folioräkning hos riksbanken, anse fullmäktige det i motionen framhållna syftemålet förtjena allt afseende, helst genom dess främjande jemväl skulle vinnas lättadt tillfälle för vederbörande embets- och tjänstemän att vid utbetalningar alltid använda riksbankens sedlar, hvilket torde få från det allmännas synpunkt betraktas såsom med god ordning öfverensstämmande.»

Jemte utlåtandet öfverlemnades till utskottet de deri omförmälda uppgifter, innehållande meddelanden om hvilka embetsverk och inrättningar å de olika riksbanksplatserna begagna sig af riksbankens afdelningskontor eller icke.

Rigtigheten af den synpunkt, ur hvilken motionären framställt sitt förslag, synes utskottet ligga i så öppen dag, att derom ej erfordras något ytterligare uttalande från utskottets sida. Emot förslaget torde likväl kunna invändas, att, då motionären önskar erhålla lagstadgad skyldighet för embets- och tjänstemän att alltid göra utbetalningar å tjänstens vägnar med riksbankens sedlar, förslaget i denna del går för långt, enär åtskilliga tillfällen finnas, då utbetalningar skola ske samtidigt dermed, att en betydlig uppbörd inflyter i enskilda bankers sedlar. I dylika fall lärer det vara olämpligt att vederbörande tjänsteman på förhand för alla sina utbetalningar förser sig med riksbankssedlar, hvarigenom han nödgas hålla större kassa än han behöfver, hvilket torde vara en gifven olägenhet, i synnerhet då tjänstemannen under uppbörds- och utbetalningsperiod befinner sig på resa.

Att då tjänsteman innehar staten tillhöriga uppbördsmedel och fråga om dessas insättande i bank föreligger, sådan insättning, så vidt möjligt är, bör ske i riksbanken, torde äfven vara uppenbart. Utskottet anser sig ega anledning tillägga, att det bör vara lika klart, att insättningen, vare sig den eger rum i riksbanken eller i enskild bankinrätt-

ning, skall ske för det allmännas räkning och icke å embets- eller tjänstemans enskilda konto, detta till undvikande af hvarje sammanblandning utaf allmänna och enskilda medel.

Med anledning häraf och då ofvan omförmälda önskemål icke torde kunna genomföras utan medelst föreskrifter, utfärdade af Kongl. Maj:t, hemställer utskottet,

att Riksdagen, i anledning af herr S. J. Kardells ifrågavarande motion, må i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes vidtaga sådana åtgärder, att, då kronan tillhöriga uppbördsmedel skola insättas i bank, dylik insättning sker hos riksbanken, när tillfälle dertill gifves, samt att utbetalningar för statens räkning, så vidt möjligt är och lämpligen kan ske, verkställas med riksbankens sedlar.

Stockholm den 4 maj 1894.

På det sammansatta utskottets vägnar:

O. R. THEMPTANDER.

Herrar *C. H. Falk* och *E. V. Stridsberg* hafva anhållit att få antecknad, att de icke inom utskottet deltagit i behandlingen af det i detta utlåtande omförmälda ärende.
